

AIDAI

.....
 Münchenas Penktadienis, 1946.VIII.30 d. /III metai/ Nr.201/238/

Iš Taikos Kongreso

Paryžius. Ketvirtadienį susirinko keturių užsienių reikalų ministrų konferencija. Ji įvyksta Bevino pageidavimu. Tam tuojau pritarė Byrnes. Mcclotchas sutiko dalyvauti šioj konferencijoje su sąlyga, kad konferencija dirbs ta pacia tvarka, kaip ir prieš tai buvusios. Pirmiausia konferencija apsvarstys tas pastabas, kurių pateikė Taikos Kongreso nariai.

Trečiadienį buvo susirinkusios 3 komisijos, būtent: teritorinė komisija Italijos reikalams, ir karinės bei ūkinės komisijos Balkanų klausimais. Australijos delegatas pasiūlė sudaryti komisiją reparacijų klausimams. Tam labai aštria forma pasipriešino sovietų delegatas. JAV delegatas taip pat nesutiko su Australijos atstovo siūlyjimu, tačiau pasisakė prieš Gudijos delegato stačiokiškus išsiškimus, pareikštus prieš Australijos delegatą.

Australija kaltina Rusiją, kad ji skleidžianti Europoje baimę ir nepasitikėjimą

Paryžius /AP/. Australijos atstovas Beasley sukėlė audrą Taikos Kongrese, pasisakydamas prieš Rusijos vedamamelo, įbauginimo ir jėgos politiką. Beasley sako: Rusijos taktika yra nepakenčiama, nes ji savo kalbomis nori griebti už gerklės tuos, kurie jai nepriitaria. Beasley tai pasakius, komisijos pirmininkas Pietų Afrikos atstovas Egeland paprašė jį nutolti. Tuomet Višinskis atsistojo ir užprotestavo prieš Australijos atstovo posakį. Beasley jam atkirtė: Jūs daug ko turite pasakyti, o aš turiu pasakyti tik savo nuomonę.

Baimė neleidžia šiandien pasaulyje laisvei egzistuoti. Visa konferencija sujudo. Baimė, kuri dabar

yra Europoje, yra skaudulys po šio karo. Šią baimę didina Rusija savo taktika, kuri griebia už gerklės, visus tuos, kurie jai priešinasi. Mes, atsisakome būti įbauginami. Yra daug melo, sako Beasley. Taika Europoje mums yra taip pat svarbi, kaip ir kitoms tautoms.

Beasley jautėsi esąs įžeistas ankstyvesne Višinskio pastaba, kad Australija, esanti toliausia nuo Europos šalis, padarė 35 % visų šioje Konferencijoje pateiktų pasiūlyjimų.

Mes gal esame 15.000 mylių atstu nuo Europos, bet mes kariavome dviejuose frontuose ir praradome geriausius mūsų vyrus čia. Mes atsisakome pripažinti, kad Tarybų Rusija turi daugiau teisių negu mes. Mes neišsigasime, jog viena valstybė jaučiasi didelė šiuo momentu, pareiškė Beasley. Rusijos delegacija greitai susirinko prie Višinskio ir drauge juokėsi per visą Beasley ataką. „Rusams atrodo, kad niekas negali atstovauti savo tautos, jei nesutinka klausyti, ko ponas Višinskis sako. Jo klausantis, išeina, kad tik komunistų laikraščiai visame pasaulyje tegali atstovauti tautas. Na, Australijoje niekas neskaito komunistų laikraščių, ir aš atstovauju australų tautai.“

Morganas neigia jugoslavų melą

Caserta /AP/. Vyriausiasis Viduržemio srities sąjungininkų karinių pajėgų vadas generolas Morganas ši trečiadienį apibūdino Belgrade radijo pranešimą apie nuctatinį sąjungininkų lėktuvų skridimą viršum Jugoslavijos, kaip neatsakingą ar pikta prasimanymą. Morganas sako, kad anglosaksai griebėsi griežčiausių atsargumo priemonių užtikrinti, kad tai yra netiesa, ką skelbia jugoslavai.

Nesusipratimas dėl naujos rusų radijo stoties

Londonas /AP/. Britų radiofonas /BBC/ „graibosi“ naujos bangos transliacijoms, nes naujoji rusų stotis „Tarybų Latvija“, pastatyta Rygoje, tuoj pradės veikti banga 514,6 metrų ir bus pakankamai galinga, kad ją girdės visa Europa. BBC vadovybė sako, kad 514,6 m. bangos per šį karą naudojosi vyriausioji Sąjungininkų karo vadovybė, o BBC ta pačia banga irgi naudojosi vietiniams tikslams. BBC vadovybė žada išaiškinti šia susidariusį padėtį.

Trumpos žinios

- Naujorkas. Ketvirtadienį susirenka Saugumo Taryba. Darbu tvarkoje yra du klausimai: 1. Naujų narių priėmimas ir 2. Ukrainos skundas prieš Graikiją. Per parengiamuosius pasikalbėjimus Olandijos atstovas protestavo prieš Ukrainos įteikto skundo priėmimą. Britų delegatas Cadoganas pareiškė: „Aš visa širdimi pritarau Olandijos atstovo pareiškimui“. Granyko pasakė: „Saugumo Taryba negali vengti savo pareigų. Britų delegatas nori, kad jo pareiškimas būtų priimtas kaip faktas. Kadangi britų kariuomenė tebestovi Graikijoje, todėl mes būtina turime Ukrainos pateiktą skundą apsvarstyti“.

- Maskvos patriarchas Aleksis pasiuntė rašte Serbijos ortodoksų bažnyčios dvasininkams, reikalaudamas „stoti į valstybinių reikalų tarnybą“ ir atsisakyti nuo opozicijos prieš Tito vyriausybę. Jugoslavijos ortodoksų bažnyčia šį Aleksio „pasiūlymą“ atmetė.

- Hamburgas. Vokiečių plieno gamyba britų zonoje smarkiai pakilo, kai buvo tam reikalui paskirta daugiau aliuminis anglies. Tęsti gamybą lėpės mėnesį pasiekė aukščiausią laipsnį. Valcuoto plieno pagaminta 181.000 tonų ir plieno gabalų - 210.000 tonų.

- Naujorkas. Saugumo Taryba svarsto 9 valstybių prašymus priimti į STO. Prieš Švedijos ir Islandijos priėmimą niekas nesipriešina, tačiau kitų valstybių klausimas sukelia daug ginčų. JAV reiškia abejojimus dėl Albanijos ir Išorinės Mongolijos, o Sovietai dėl kitų valstybių. Ypač Graikiją puola Albanijs ir

reikalauja jos nepriimti iki nebus išspręstos sienų problemos.

- Naujorkas. JAV spauda rašo, kad Ukrainos atstovo ST iškeltoji byla prieš Jugoslaviją esanti ne kas kita, kaip tik tam tikras rusų diplomatinis manevras. Toliau spauda mano, kad JAV nekels bylos prieš Jugoslaviją, nes ji įvykdžiusi JAV reikalavimus. Jei jugoslaviai turi tikrų devinių, kad amerikiečių lėktuvai skraido viršum Jugoslavijos, tai gali kelti bylą Saugumo Taryboje.

- Atėnai. 96 britų-amerikiečių komisijos, kiekviena po 3 asmenis, atvyko į Graikiją stebėti plebiscito eigos monarchijos klausimu. Plebiscitas, kaip žinoma, įvyks šį sekmadienį.

- Paryžius. Taikos Kongreso nariai mano, kad vertėtų vėl susaukti 4 užs. reikalų ministrų konferencija išaiškinti susikaupusiems priešingumams. Australijos atstovas pasiūlė sudaryti Komisiją sienų klausimams išaiškinti. Višinskis šiam pasiūlyjimui pasipriešino. Jis mano, kad tuo būdu sunkiai pasiektas keturių ministrų sutarimas vėl būtų pastatytas diskusijoms. Čekijos delegatas apkaltino Vengriją, kad tyčia kmašte privedusi prie Infliacijos, norėdama įgyti kitų kraštų užuojautos.

- Nürnbergas. Garsusis Nürnbergo teismas vokiečių karo nusikaltėlių bylą baigs svarstyti šį šeštadienį. Teismo sprendimas bus paskelbtas po 14 dienų. Tuo metu kaltinamieji gaus po 10 minučių laiko paskutiniam žodžiui pasakyti.

- Paryžius. Bevinas vėl išskrido į Londoną trumpam laikui. Paklaustas apie Taikos Kongreso darbus, jis pareiškė: aš nieko neturiu ko pasakyti, gal tik tiek, kad aš esu tapęs nekantrus, lygiai kaip ir visos pasaulis, nekantraudamas laukia greitesnės taikos sudarymo. Žinia, kad 4 užsienio reikalų ministrai vėl susirinks atskirai tartis dėl taikos sutarčių, pačius kongreso dalyvius paveikė lyg gaivinantis vėjas. Redos, visi sukruto iš užburto sustingimo ir vėl moka kalbėti ir sklandžiau savo mintis reikšti.

- Nankinas. Pranešama, kad Kinijos armijos pradėjo stambaus masto ofensyvą prieš komunistų pajėgas. Vyriausybinių kariuomenė žygiuoja pirmyn.